

מסורת הש"ס

(א) פירוש הר"ן על משנה
ו ע"י לעיל (ח';
(ב) מוספתא פ"א (ע"ש)
מזיר לב. (ג) ונפק וד"ש
(ד) ברכ"ש (א) (מסכת ד"א
(ה) פ"א (ד) ג"א בנדרים,
(ו) בנע"ה הג"י ברומה
(ז) עמאה וכו' בנר"י
(ח) ויגרין ג: אבות פ"א
(ט) ונע"ה (י) ונע"ה ב"מ נט:
שימנא שלום דביטור דרבי
טסחא וכן ביטור טסחא
הטור בנ"ח סימן רמ"א
(לעיל ח: ד"ה מוסתין)

תורה אור השלם

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם
אֲל תִּירְאוּ כִּי לְבַעֲבוֹר
יָסוֹת אֲתֹכֶם בָּא
הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוֹר תִּהְיֶה
רָצוֹנוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי
תַחֲטְאוּ: שְׁמוֹת כ טו !

מוסף רש"י

[illegible]

פירוש הרא"ש

שנתי' אלא בחרמו של
י. דמי' (קבלת
האש) אלא בחרמו של
הר עוצמי קרבן.
עמנו עמנו בקרבן על
זכור: עונשין אותן
עליהם. גנמא
זכור: פורתיו לז' פחה
מבוקס אלא לומר
שאלה זרין אכל לז' עונשין
גנמא (נ"א בל"א) חמורין:
מבוקס אלא בל"א דקס
נ"א גנמא דלא משקר:
נ"א גנמא דלא משקר:
אבל ע"פ שבת רישא
לומר ד' ע"פ הכס' ויש
דמי' וכן רש"י כוננו
ז' שאלו לז' הכס' עשין
עמנו וז' אמה: עשין
אותו ומחמורין עליו.
נ"א מוסיפין עליו שכן
היה כוננו ואינו

במזמור נדרים וירא שמה ל
תהיה או לנך עליך: אלא
נדר שעבר על נדרו אלא
נעלמה הוא אי עבר ועבר
לזה: אצל כהן עם הארץ
מפריש ממנו תרומת מעשר
על הר סיני. כי משם ירש

ה'אסור כימים שנהג צה"ל
הדר ל' יום ול"ג דהא אמר
היהודי ורבי יוסי הלכה כרבי
בבבא אלא קמי סתם מילתא
(א) בחומרותיו ושמה לא חש
אף בשבועות והא דאמר נד
שאינן מהוגנים: חגרים מפ

רעז"י

מתנבי' נדר בחרם. דאמר חפץ זה חרם עלי ושוב אמר לא נדרתי אלא בחרמו של ים על שם הרשת שזדן בו את הדגים ולא בחרם ממנו: **אלא בקרנו מלכים.** דורות שמקריבין לפני מלכים: **וכן** אם אמר הריני עצמי קרבן. דמשמע שהקדיש את עצמו ושוב

אמר לא נדדתי אלא בעצם אחד שיש
בנו, בתוך ביתי שהנחתיו להיות נודד
בנו ולא בעצמי ממש: על כל אלו אין
נשאלין להן. דאין צריך שאלה דודאי
מוותר הואיל ואינהו אמרי דעל דעת
כן אמרו: ואם נשאלו, אם באו לישאל:

והכללים חומרים פותחין לך פתח
בצורה ומוכחין אותן שלא ינהגו
קלות ראש בצדדים: ג' וכו' אין
נשאלין. ד' אין פותחין להם פתח ואין
מותרים להן דקסנין להו מוסד דנדרה
ממש משמע: והדר פני אס נשאלין.
דמשמע דשאלין: וכו' אין לריבין
שאלה. דמותרין בלא שאלה: ד"א

בתלמיד חכם. דאקראי הוא דנדר כה"ג
ולא אחי למיסרך: אבל ע"ה שצא
לשאל ויגשום אותו ומחמירות וילוי

כדי שלא יהא רחיל לגדור בו: ועבר על
נוירתו. דכסבור בטעות נדר ואחרי
כן בא לישאל: אין נוקקין לו. לפתח
לו בחרטה: נוירת מועט. שקבל
עליו מזרות ל' יום. אבל אם קיבל
מזרות מרובה ועבר ושתה ק' יום אין
אומרים ינהא אסור ק' יום שנהא הימר
אלא תעוש ל' יום כסתה מזרות. הכי
גמי עושין אותה אסור צנדר
וימיים שעבר כל נדר דכשחמר לא
נדרתי אלא בחרמו של ים ונהא הימר
צנדר עד לאחר זמן שעלה בדעתו
לישאל: צי דינא דמודקין ליה. קודם
שינהא אסור צנדר לא עבד שמי:
שמופק למעול צנדרים. אם תרבה לגדור:
שהופקין. פנים כנגד עורף שבאים
על נשותיהן שלא כדרך: שהופקים
שוותקן. היא למעלה והוא למטה:
אין

אינו

אשה הויין לו בנים שאינן מהוגנין אמר רב יוסף ושמעון בן לקיש יעקב דקתני במקום הטנופת שה' תניא יבעבור תהיה יראתו על פניכם זו בושה שהבושה מביאה לידי יראת חטא מיכן אמרו סי' ביישן אחרים אומרים כל אדם המתבייש לא במהרה' לו בושת פנים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר' דהבאי ד' דברים סחו לי מלאכי השרת חגירין מפני' את שולחנם אילמים מפני' מה הויין מפני' שמנשקים מפני' מה הויין מפני' שמספרים בשעת תשמיש' מפני' שמסתכלים באותו מקום ורמינהו שאלו את "

מפירות שבעולם יסור כחו מעליו ולא יוכל להחמקם במלאכת שמים לל
מאלו בפתח: אל מהי רגיל בנדרים שמופך למעול בשבעות. דחמירי ט
ככה שלא יהא רגיל אצל כהן ע"ה: ובאשמו נדב. אפילו אשמו נז
דעל פנים משמע בושט פנים וכתיב בתריה לזלתי מחטאיו:
ללבעבור תהיה יראתו על פנים וכתיב (דברים כט) את אשר ישנו פה יהי
שולחנם. ולפי שגינה בירך לוקה בירך: חרשין. שאין שומעין ואין

[illegible][illegible]

ואלו מותרין פרק שני נדרים

עלי ושוב אמר לא נדרתי
 זו את הדגים ולא בחרם
 למקריבין לפני מלכִּים: **וְכֵן**
 השקדש את עצמו ושוב

מתני' *גדר בחרם ואמר לא גדרתי אלא
בחרמו של ים בקרבן ואמר לא גדרתי אלא
בקרבנות של מלכים הרי עצמי קרבן ואמר
לא גדרתי אלא בעצם שהנחתי לי להיות נודד
בו; קונם אשתי נהנית לי ואמר לא גדרתי
אלא באשתי הראשונה שגירשתי על כולן אין
נשאלין להם ואם נשאלו עונשין אותן ומחמירין
עליהן דברי ר' מאיר וחכ"א פותחין להן פתח
ממקום אחר ומלמדן אותן כדי שלא ינהנו
קלות ראש בנדרים: **גמ'** הא גופא קשיא
אמרת אין נשאלין להן והדר תני אם נשאלו
עונשין אותן ומחמירין עליהן אמר רב יהודה
הכי קתני וכולן אין צריכין שאלה כ"ד"א
בתלמיד חכם אבל בעם הארץ שבא לישאל
עונשין אותו ומחמירין עליו בשלמא מחמירין
דלא פתחינן ליה בחרטה אלא עונשין היכי
דמי *כדתניא מי שנזר ועבר על נזירותו אין
נוקטין לו עד שינהוג בו איסור כימים שנהג
בהן היתר דברי רבי יהודה אמר רבי יוסי
יכ"ד"א בנזירות מועטת אבל בנזירות מרובה
דין לו יום אמר רב יוסף הואיל ואמרי רבנן
אין נוקטים לו בי דינא דמודקקי לא עביד שפיר
רב אחא בר יעקב אומר ה"משמתינן ליה;
וחכ"א פותחין לו פתח כו': *תנא ילעולם אל
תהי רגיל בנדרים שסופך למעול *בשבועות
ואל תהי רגיל אצל עם הארץ שסופך להאכילך
טבלים אל תהי רגיל אצל כהן עם הארץ
שסופך להאכילך *תרומה *ואל תרבה שיחה
עם האשה שסופך לבא לידי ניאוף רבי אחא
ברבי יאשיה אומר כל הצופה בנשים סופן
בא לידי עבירה וכל המסתכל בעקבה של

וגנין אמר רב יוסף ובאשתו נדה אמר רבי
במקום הטנופת שהוא מכוון כנגד העקב
ל פניכם זו בושה לבלתי תחטאו מלמד
חטא מיכן אמרו סימן יפה באדם שהוא
המתבייש לא במהרה הוא חוטא ומי שאין
דודו אבותיו על הר סיני אמר רבי יוחנן בן
השרת חירגין מפני מה הוי"ן מפני שהופכים
הוי"ן מפני שמנשקים על אותו מקום חרשים
ם בשעת תשמיש סומין מפני מה הוי"ן
ורמינהו שאלו את "אימא שלום מפני מה
בניך

להתעסק במלאכת שמים לכן נזקק לו מיד אף החמיר עליו כיון
למעול בצבורות. לחמירי טפי דלמידי צו (שמות כ) לא יקנה: לה
אפילו אשמו נדה שיש לו זה שעת הימר: מלמ
בתריה לנבלי תחטאו: לא עמדו אבותיו על הר סיני. ש
ים כט) את אשר ישנו פה היום ואת אשר איננו פה ומי שאין לו צ
הרשין. שאין שומעין ואין מדברים: שמפריים בשעת השמיט.

[illegible][illegible]

ר"ן כ.

א"צ זר' זדוק דאזער סתם חרמים זגליל
חרמי כהנים הא מכירין מותרין דספיקא
הודה שהיו מכירין אלו ואלו מותרין וסתם
זי זדוק מותרת. והאי דנקט רבי יהודה
תרומה ונקט רבי אלעזר חרמים ללו

דוקא דה"ה בתרומה גופה אי נמי
בתרומים גופיהו הוה מזי לאספוגי
אלא מר דשמייע ליה מרביה קאמר
ומר דשמייע ליה מרביה קאמר ולפי
זה כי מהדרינן לעיל אמאן דס"ל לא
מעיל איניש נפשיה לספיקא הוה מזי
למימר רבי אלעזר בר' דקוק היא אכל
רבי יהודה עדיף ליה דקאמר רבי
בגזירות גופיה : ולענין הדלה קיימא
לן דסתם נדרים להחמיר כסתם
מתניתין : אכל בגזירות מרובה.

תוספות

ואמר לא נדרתי אלה
בברבורי של ים
לכון מחנה לכון משמח
חמים אלה בחור הים
והקולל לו: לא נדרתי
אלה בעצב. אחד של
ביתם שהסמי מציגים
לזה יתר לו נדעתי
העולם להאמין דבר שיהו
בסוריו ים או יתר דבר
מגור: כדור ים נשאלין
עליהם. וכן לרצין שאלה
ענין אלל ענין שאלה
משמש אומר כדור כדור
בגמלה שאלו ענין הימר
בגמלה יתר ענין
הללו שאלו אומר ענין
שאלו היה חושב דבר אפי'
שאלו דבר ובסוף דבר
לשאל ענין למ שאלו ענין
שאלו דבר גמור אומר ענין
שאלו לזהו אומר ענין
שאלו דבר הימר: והוא
ענין. מפרש בגמלה לומר
תפחית מחנה לומר לך
ענין או דבר תחת אלל
לומר לו דבר להשאלה
דבר לא דבר דבר חרטה
מגור דבר ענין: והוא
ענין יתר פתח מבוסס

[illegible]

אחר וכן פירש רבי יהודה:
 רבינן שאלה והדר תני אס
 לישאל. יש לספק דמשמע
 אין כדמוכח בירושלמי: אין
 דאין כ"א שלשים יום:
 רבי ימיים שנהג בהן היתר
 אותו אס עבר על נזירותו
 רובה דיו שלשים יום היינו

ר' יוסי מודה עד שינהוג
רוצים לדקדק מזה דעתם
שההלכה כרבי יוסי דרבי
מדכרנא התם רבי יהודה
הכ"מ בגירותיו (כמוצות
שפירם דגרסינן בהדיא
שערוה לך הוין ליה דנים
מפני שמספריים בשעת